

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 205/04-23

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 23. septembra 2004 v senáte zloženom z predsedu Jána Lubyho a zo sudcov Jána Auxta a Juraja Horvátha v konaní o sťažnosti Mgr. Ivica Kliskej, bytom B., zastúpenej advokátkou JUDr. V. D., B., ktorou namietala porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Piešťany v konaniach vedených pod sp. zn. 5 C 10/00 a pod sp. zn. 11 C 1/01, za účasti Okresného súdu Piešťany, takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo Mgr. Ivica Kliskej na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Piešťany v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 10/00 p o r u š e n é b o l o .

2. Okresnému súdu Piešťany p r i k a z u j e , aby v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 10/00 k o n a l b e z z b y t o č n ý c h p r i e ť a h o v .

3. Mgr. Ivici Kliskej priznáva primerané finančné zadost'učinenie v sume 20 000 Sk (slovom dvadsaťtisíc slovenských korún), ktoré jej je Okresný súd Piešťany p o v i n n ý vyplatiť do dvoch mesiacov od doručenia tohto nálezu.

4. Okresný súd Piešťany je p o v i n n ý uhradiť Mgr. Ivici Kliskej trovy konania v sume 13 602 Sk (slovom trinásťtisícšesťstodva slovenských korún) na účet advokátky JUDr. V. D., B., do dvoch mesiacov od doručenia tohto nálezu.

5. Základné právo Mgr. Ivici Kliskej na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Piešťany v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 1/01 p o r u š e n é n e b o l o .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením sp. zn. IV. ÚS 205/04 z 30. júna 2004 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie s'ťažnosť Mgr. Ivici Kliskej, bytom B. (ďalej len „s'ťažovateľka“), ktorou namietala porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Piešťany (ďalej len „okresný súd“) v konaniach vedených pod sp. zn. 5 C 10/00 a sp. zn. 11 C 1/01.

Zo s'ťažnosti vyplýva, že návrh „na vrátenie daru“ smerujúci proti s'ťažovateľke bol podaný na okresnom súde 26. januára 2000 (vec vedená pod sp. zn. 5 C 10/00) a ďalším návrhom doručeným okresnému súdu 2. januára 2001 si s'ťažovateľka uplatnila nárok „na zaplatenie úhrady za užívanie jej nehnuteľnosti“.

Sťažovateľka uviedla, že ku dňu podania sťažnosti ústavnému súdu nebolo ani jedno z uvedených konaní právoplatne skončené.

Vo svojej sťažnosti sa sťažovateľka domáhala, aby ústavný súd podľa čl. 127 ústavy rozhodol, že postupom okresného súdu bolo porušené jej základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, a súčasne žiadala, aby jej ústavný súd priznal primerané finančné zadosťučinenie v sume 200 000 Sk.

Predsedníčka okresného súdu sa na základe výzvy ústavného súdu vyjadrila k sťažnosti podaním sp. zn. Spr 823/04 doručeným ústavnému súdu 9. augusta 2004, v ktorom sa okrem iného uvádza:

„Vec sp. zn.: 5 C 10/00 napadla na Okresný súd Piešťany dňa 26. 1. 2000 - navrhovateľ A. P. c/a Mgr. Ivica Kliská, o vrátenie daru. Zákonný sudca v tejto veci bol Mgr. J. G. Dňa 1. 2. 2000 podal navrhovateľ návrh na vydanie predbežného opatrenia.

Ako vyplýva z pripojeného prehľadu sudca vo veci konal až do decembra 2000, kedy v súvislosti s pozastavením výkonu funkcie sudcu Mgr. G. bola uvedená vec predsedníckym opatrením prikázaná na prejednanie a rozhodnutie Mgr. F. B. V tom čase sa spis nachádzal na Krajskom súde v Trnave a odtiaľ sa vrátil dňa 22. 3. 2001. Ďalšie úkony v tejto veci boli až do 8. 12. 2003, ako vyplýva z prehľadu. Vzhľadom k tomu, že dňa 12. 2. 2004 nastúpil na Okresný súd Piešťany pracovať nový sudca Mgr. V. Z., bolo potrebné vzhľadom na vysoký nápad vecí a počet nevybavených vecí v senáte u Mgr. Benku toto prerozdeliť a preto predsedníckym opatrením zo dňa 13. 2. 2004 bola uvedená vec pridelená Mgr. Z., ktorý vo veci začal konať.

Pokiaľ ide o spis sp. zn. 11 C 1/01 - navrhovateľka Mgr. Ivica Kliská c/a A. P., o zaplatenie úhrady za užívanie nehnuteľnosti, táto vec napadla na Okresný súd Piešťany dňa 2. 1. 2001 do oddelenia Mgr. F. B. Tento vo veci vydal uznesenie dňa 24. 9. 2001, ktorým prerušil konanie až do právoplatného skončenia veci Okresného súdu Piešťany sp. zn. 5 C 10/00. Proti tomuto podala navrhovateľka odvolanie a Krajský súd v Trnave uznesením pod č. k.: 9 Co 554/01 zo dňa 15. 11. 2001 uznesenie Okresného súdu Piešťany o prerušení konania potvrdil.

Dňa 13. 2. 2004 aj táto vec bola predsedníckym opatrením s účinnosťou od 13. 2. 2004 prikázaná na prejednanie Mgr. V.

Ako už bolo konštatované vzhľadom na vysoký nápad vecí ako aj počet nevybavených vecí, došlo k rozdeleniu vecí do senátu sudcu Mgr. V. Z., ktorý nastúpil pracovať na Okresný súd Piešťany dňom 12. 2. 2004, pretože Mgr. B. mal v tom čase nevybavených 492 C (občianskoprávných) vecí, z toho reštančných, t. j. starších ako 6 mesiacov 256 vecí a nevybavených 87 Cb (obchodných) vecí, z toho reštančných 48 vecí.

Podobná situácia bola aj v ostatných senátoch, keďže prakticky až v druhej polovici roku 2003 a roku 2004 sa zvýšil počet sudcov na Okresnom súde Piešťany na 8.

V oboch veciach je potrebné konštatovať, že aj napriek nedostatočnému obsadeniu Okresného súdu Piešťany sudcami, keď do roku 2004 na Okresnom súde Piešťany pracovali iba piati sudcovia, sa v oboch veciach konalo.“

Z obsahu sťažnosti, z vyjadrení účastníkov konania vrátane vyjadrenia v súčasnosti konajúceho zákonného sudcu a z obsahu na vec sa vzťahujúcich spisov okresného súdu ústavný súd zistil nasledovný priebeh a stav konaní:

Vo vzťahu ku konaniu vedenému na okresnom súde pod sp. zn. 5 C 10/00 (v ktorom je sťažovateľka v postavení odporkyne) považuje pre posúdenie veci ústavný súd za podstatné tieto úkony:

- návrh na „vrátenie daru“, resp. „vydanie nehnuteľnosti“ bol okresnému súdu doručený 26. januára 2000,
- návrh na vydanie predbežného opatrenia bol okresnému súdu doručený 1. februára 2000,
- výzvou z 8. februára 2000 bol navrhovateľ vyzvaný na úhradu súdneho poplatku,
- proti povinnosti zaplatiť súdny poplatok bolo okresnému súdu 22. februára 2000 doručené odvolanie, ktorým navrhovateľ žiadal okresný súd o oslobodenie od povinnosti zaplatiť súdny poplatok,

- pojednávanie uskutočnené na okresnom súde 6. marca 2000 bolo odročené na 5. apríl 2000 za účelom vyžiadania súvisiaceho spisu Okresného súdu Trnava sp. zn. 17 C 222/88,

- uznesením sp. zn. 5 C 10/00 z 18. augusta 2000 okresný súd návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol,

- proti uzneseniu, ktorým okresný súd návrh na vydanie predbežného opatrenia zamietol, navrhovateľ podal 7. septembra 2000 odvolanie,

- uznesením sp. zn. 5 C 10/00 z 20. septembra 2000 okresný súd zamietol návrh sťažovateľky na pripustenie ďalšieho účastníka do konania na strane odporcu,

- opatrením predsedu okresného súdu zo 4. decembra 2000 bol predmetný súdny spis pridelený inému zákonnému sudcovi,

- 16. novembra 2000 bol predmetný spis predložený Krajskému súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) na rozhodnutie o odvolaní navrhovateľa,

- 22. marca 2001 bol okresnému súdu vrátený spis spolu s uznesením krajského súdu sp. zn. 10 Co 506/00, ktorým bolo zrušené uznesenie okresného súdu o zamietnutí návrhu navrhovateľa na nariadenie predbežného opatrenia a na oslobodenie od súdneho poplatku,

- 30. apríla 2001 bola okresnému súdu doručená žiadosť právnej zástupkyne sťažovateľky o zastavenie konania tvrdiac, že v tej istej veci už bolo právoplatne rozhodnuté,

- podaním doručeným okresnému súdu 30. mája 2001 navrhovateľ apeloval s ohľadom na záujmy detí bývajúcich v spornej nehnuteľnosti, aby bolo vo veci vydané predbežné opatrenie,

- uznesením sp. zn. 5 C 10/00 z 18. júna 2001 vyzval okresný súd navrhovateľa na doplnenie a opravu návrhu na vydanie predbežného opatrenia,

- podaním doručeným okresnému súdu 3. júla 2001 navrhovateľ návrh na vydanie predbežného opatrenia doplnil a opravil,

- 13. júla 2001 bola okresnému súdu doručená „opakovaná žiadosť o zastavenie konania“ od právnej zástupkyne sťažovateľky,

- uznesením sp. zn. 5 C 10/00 z 23. júla 2001 okresný súd návrh na vydanie predbežného opatrenia opätovne zamietol,

- 14. augusta 2001 bolo okresnému súdu doručené odvolanie navrhovateľa proti uzneseniu okresného súdu z 23. júla 2001, ktorým bol návrh na vydanie predbežného opatrenia zamietnutý,

- 27. septembra 2001 bol krajskému súdu predložený spis na rozhodnutie o odvolaní proti uzneseniu okresného súdu z 23. júla 2001, ktorým bol návrh na vydanie predbežného opatrenia opätovne zamietnutý,

- uznesením sp. zn. 9 Co 522/01 zo 14. decembra 2001 doručeným okresnému súdu 28. januára 2002 zmenil krajský súd uznesenie okresného súdu sp. zn. 5 C 10/00 z 23. júla 2001, ktorým bol zamietnutý návrh na vydanie predbežného opatrenia, tak, že sťažovateľke zakázal disponovať so spornými nehnuteľnosťami,

- 25. februára 2002 bolo okresnému súdu doručené dovolanie proti uzneseniu krajského súdu sp. zn. 9 Co 522/01 zo 14. decembra 2001,

- výzvou z 11. marca 2002 vyzval okresný súd sťažovateľku na zaplatenie súdneho poplatku za dovolanie,

- uznesením sp. zn. 5 C 10/00 zo 6. mája 2002 okresný súd zastavil konanie o dovolaní sťažovateľky proti uzneseniu krajského súdu sp. zn. 9 Co 522/01 zo 14. decembra 2001 v dôsledku nezaplatenia súdneho poplatku,

- proti vyššie uvedenému uzneseniu okresného súdu zo 6. mája 2002 podala sťažovateľka 3. júna 2002 odvolanie,

- v dôsledku podaného odvolania bol predmetný spis predložený 7. augusta 2003 na rozhodnutie krajskému súdu,

- uznesením sp. zn. 11 Co 61/03 z 30. júna 2003 krajský súd potvrdil napadnuté uznesenie okresného súdu sp. zn. 5 C 10/00 zo 6. mája 2002,

- 26. septembra 2003 bolo okresnému súdu doručené podanie sťažovateľky so žiadosťou „... *aby súd bez zbytočných prietahov odstúpil dovolanie na rozhodnutie Najvyššiemu súdu SR*“, a zároveň bol uhradený súdny poplatok 1 000 Sk,

- prípisom z 29. septembra 2003 oznámil okresný súd právnej zástupkyňi sťažovateľky, že uznesenie o zastavení konania nadobudlo právoplatnosť a nemožno ho zrušiť,

- na základe žiadosti o vrátenie súdneho poplatku okresný súd uznesením z 29. októbra 2003 zaplatený súdny poplatok sťažovateľke vrátil,

- opatrením predsedu okresného súdu z 13. februára 2004 bol predmetný spis vedený pod sp. zn. 5 C 10/00 pridelený na vybavenie novému zákonnému sudcovi,
- na základe písomnej žiadosti boli spisy vedené pod sp. zn. 11 C 1/01 a pod sp. zn. 5 C 10/00 zaslané Okresnému súdu Trnava, ktorému boli doručené 18. júna 2004.

Vo vzťahu ku konaniu vedenému na okresnom súde pod sp. zn. 11 C 1/01 považuje pre posúdenie veci ústavný súd za podstatné tieto úkony:

- návrh sťažovateľky na „zaplatenie úhrady za užívanie nehnuteľnosti“ bol okresnému súdu doručený 2. januára 2001,
- 20. augusta 2001 vyzval okresný súd sťažovateľku na zaplatenie súdneho poplatku,
- 12. septembra 2001 bola výzva okresnému súdu vrátená s nalepenými kolkovými známami,
- uznesením sp. zn. 11 C 1/01 z 24. septembra 2001 okresný súd konanie prerušil „do právoplatného skončenia veci vedenej na t. s. pod č. k. 5 C 10/00“,
- 11. októbra 2001 bolo okresnému súdu doručené odvolanie proti uzneseniu okresného súdu o prerušení konania vo veci vedenej pod sp. zn. 11 C 1/01,
- po predložení súdneho spisu na rozhodnutie (26. októbra 2001) krajský súd uznesením sp. zn. 9 Co 554/01 z 15. novembra 2001 potvrdil uznesenie okresného súdu o prerušení konania sp. zn. 11 C 1/01.

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľka sa svojou sťažnosťou domáhala vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého „Každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov...“.

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou „odstránenie stavu právnej neistoty je podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov“ (napr. IV. ÚS 59/03), pričom „tento účel možno dosiahnuť zásadne až právoplatným rozhodnutím. Nepostačuje, že štátny orgán vo veci koná“ (I. ÚS 76/03, II. ÚS 157/02). K vytvoreniu „stavu právnej istoty preto dochádza až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu“ (napr. III. ÚS 127/03).

Preto je základnou povinnosťou súdu a sudcu zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Táto povinnosť súdu a sudcu vychádza z § 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 OSP, podľa ktorého akonáhle sa konanie začalo, postupuje v ňom súd zásadne bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Sudca je podľa § 117 ods. 1 druhej vety OSP povinný robiť vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov. Ďalšia významná povinnosť pre sudcu vyplýva z § 119 ods. 1 OSP, podľa ktorého sa pojednávanie môže odročiť len z dôležitých dôvodov, ktoré sa musia oznámiť. Ak sa pojednávanie odročuje, predseda senátu spravidla oznámi deň, kedy sa bude konať nové pojednávanie.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3).

Ku konaniu vedenému na okresnom súde pod sp. zn. 5 C 10/00

1. Predmetom konania je nárok navrhovateľa „na vrátenie daru“, resp. „vydanie nehnuteľnosti“ v spore vedenom pred okresným súdom proti sťažovateľke z dôvodu neplatnosti darovacej zmluvy. Predmet sporu je upravený Občianskym zákonníkom a existuje dostatok na vec sa vzťahujúcej judikatúry všeobecných súdov. Ústavný súd konštatuje, že ide o konanie, ktoré nie je po právnej ani faktickej stránke zložitú. Na zložitosť veci nepoukázala ani predsedníčka okresného súdu vo vyjadrení, ktoré bolo ústavnému súdu doručené 9. augusta 2004.

2. Ústavný súd nezistil, že by sťažovateľka (v napadnutom konaní v procesnom postavení odporkyne) podstatným spôsobom svojím správaním prispela k predĺženiu priebehu súdneho konania. Na jej ťarchu je však potrebné pripísať skutočnosť, že nezaplatením súdneho poplatku za dovolanie čiastočne prispela k spomaleniu priebehu konania.

3. Pokiaľ ide o postup okresného súdu v posudzovanom konaní, ústavný súd vychádza s prihliadnutím na § 100 ods. 1 OSP z toho, že len čo konanie začalo, musí v ňom súd postupovať i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá. Za takýto postup nemožno považovať tú skutočnosť, že okresný súd v priebehu celého konania (od podania návrhu 26. januára 2000 až dosiaľ) vykonával iba nenáročné úkony týkajúce sa úhrady súdnych poplatkov a úkony súvisiace s rozhodovaním o nariadení predbežného opatrenia. Ústavný súd konštatuje, že ani jeden z úkonov, ktoré sú uvedené, bezprostredne neprispel k vytvoreniu podmienok a zabezpečeniu relevantných

dôkazov potrebných pre prijatie rozhodnutia vo veci samej. Priebeh celého konania vyhodnotil ústavný súd ako neefektívny a nesústreďený postup vo veci samej.

Integrálnou súčasťou rozhodovania vo veci samej je aj rozhodovanie vo veci návrhu na vydanie predbežného opatrenia.

Ústavný súd v súlade so svojou ustálenou judikatúrou konštatuje, že rozhodnutie o predbežnom opatrení neodstraňuje stav právnej neistoty, ktorého odstránenie je účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov (m. m. III. ÚS 42/02), lebo tu „... ide o ochranu predbežnú a dočasnú a samotné uznesenie je rozhodnutím nemeritórnym“ (m. m. I. ÚS 46/00).

Ústavný súd vyslovuje názor, že v prípade podania návrhu na vydanie predbežného opatrenia po začatí konania nemôže sa všeobecný súd obmedziť iba na skúmanie predpokladov na vydanie predbežného opatrenia, ale priebežne musí prejednávať aj vec samu. Ak bol v okolnostiach prípadu okresný súd po podaní návrhu na vydanie predbežného opatrenia nečinný v konaní vo veci samej, nemožno takýto priebeh konania považovať za efektívny postup pri odstraňovaní právnej neistoty sťažovateľky.

Obranu okresného súdu spočívajúcu v personálnych problémoch „... vo vysokom nápade vecí ako aj v počte nevybavených vecí...“ ústavný súd neakceptoval, pretože v súlade s medzinárodným štandardom uplatňovania Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd platí, že nadmerné množstvo vecí, v ktorých štát musí zabezpečiť súdne konanie, nezbavuje štát zodpovednosti za zbytočné prieťahy v súdnom konaní (III. ÚS 17/02).

Námietka pretrvávajúceho vysokého nápadu vecí a v tejto súvislosti neprimeraného zaťaženia sudcov pri vybavovaní agendy nemá povahu okolnosti, ktorá by vylučovala alebo znižovala zodpovednosť súdu za rozhodnutie vo veci občana, ktorý sa naň obrátil. Tieto okolnosti ústavný súd nezohľadňuje v súvislosti s pozitívnym záväzkom štátu zabezpečiť právo občana na súdne konanie bez zbytočných prieťahov.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd dospel k názoru, že doterajším postupom okresného súdu v konaní, ktoré je na ňom vedené pod sp. zn. 5 C 10/00, došlo k zbytočným priesťahom, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Pretože ústavný súd zistil porušenie základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy okresným súdom, prikázal mu, aby vo veci konal bez zbytočných priesťahov a odstránil tak stav právnej neistoty, v ktorej sa nachádza sťažovateľka domáhajúca sa rozhodnutia súdu vo svojej veci.

Ku konaniu vedenému na okresnom súde pod sp. zn. 11 C 1/01

1. Predmetom konania, v ktorom sťažovateľka namieta zbytočné priesťahy, je nárok *„na zaplatenie úhrady za užívanie nehnuteľnosti“*. Z obsahu súdneho spisu ani z vyjadrení sťažovateľky a okresného súdu ústavný súd nezistil žiadnu skutočnosť, ktorá by umožnila prijať záver o skutkovej alebo právnej zložitosti veci.

2. Pokiaľ ide o správanie sťažovateľky ako účastníčky súdneho konania, zo spisu okresného súdu ani z vyjadrení účastníkov nevyplývajú žiadne skutočnosti, ktorými by sťažovateľka prispela k predĺženiu doterajšej doby konania.

3. Tretím hodnotiacim kritériom, uplatnením ktorého ústavný súd zisťoval, či došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, bol postup samotného súdu.

Návrh *„na zaplatenie úhrady za užívanie nehnuteľnosti“* bol okresnému súdu doručený 2. januára 2001. Uznesením sp. zn. 11 C 1/01 z 24. septembra 2001 okresný súd podľa § 109 ods. 1 písm. c) OSP konanie prerušil do právoplatného skončenia veci sp. zn. 5 C 10/00 dôvodiac, že žalované nároky v tomto konaní sú závislé od výsledku konania, v ktorom okresný súd posudzuje existenciu vlastníckeho práva k predmetnej nehnuteľnosti. V dôsledku odvolania podaného sťažovateľkou proti citovanému uzneseniu krajský súd uznesením č. k. 9 Co 554/01-29 z 15. novembra 2001 napadnuté uznesenie

o prerušení konania potvrdil. V odôvodnení tohto uznesenia okrem iného uviedol, že „... odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvého stupňa, že konanie má byť prerušené až do právoplatného skončenia veci sp. zn. 5 C 10/00“ a ďalej že „... skutočnosti, ktoré v odvolaní namieta navrhovateľka, sú v danom štádiu právne irelevantné a že okolnosti, že konanie pred Okresným súdom v Piešťanoch vedené pod sp. zn. 5 C 10/00 malo byť zastavené pre prekážku veci rozhodnutej v danom prípade nemožno skonštatovať, keďže vo veci doposiaľ rozhodnuté nebolo“.

Podľa § 111 ods. 1 prvej vety OSP „Ak je konanie prerušené, nevykonávajú sa pojednávania a neplnú lehoty podľa tohto zákona“.

V súvislosti s prerušením konania už ústavný súd vyslovil názor, že:

„Dobu prerušenia konania podľa § 109 ods. 2 písm. c) OSP na základe procesných úkonov účastníkov konania nemožno považovať za zbytočné prietahy, ktoré by boli spôsobené činnosťou (nečinnosťou) súdu v občianskoprávnom konaní. Platí to predovšetkým v prípadoch, v ktorých je konanie prerušené preto, lebo výsledok iných sporov začatých na podnet účastníka konania (ďalšie žaloby) môže relevantne ovplyvniť výsledok iného sporu, toho, v ktorom konanie bolo prerušené. Osobitne to má význam vtedy, ak spory začne účastník konania v úzkej časovej spojitosti s konaním, v ktorom namieta zbytočné prietahy, a tieto spory vecne súvisia s týmto sporom, resp. môžu ovplyvniť jeho výsledok“ (II. ÚS 422/00).

Ústavný súd nezistil dôvod na spochybnenie uvedeného názoru krajského súdu, a preto v súlade so svojou doterajšou judikatúrou rozhodol, že právo sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 1/01 porušené nebolo.

III.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy „Ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie“.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde „Ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha“. Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Sťažovateľka vo svojej sťažnosti žiadala aj o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 200 000 Sk z dôvodov uvedených vo svojej sťažnosti. Poukázala najmä na to, že neukončenie prebiehajúcich sporov „... spôsobuje ďalšie predlžovanie bezprávneho stavu, trvajúceho už 16 rokov“.

Vzhľadom na celkovú dĺžku konania okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 10/00, berúc do úvahy okolnosť, že sťažovateľka nezaplatila súdny poplatok za dovolanie proti uzneseniu krajského súdu sp. zn. 9 Co 522/01 zo 14. decembra 2001, čo malo za následok zastavenie dovolacieho konania, ako aj skutočnosť, že konanie vo veci nebolo do rozhodnutia ústavného súdu právoplatne skončené, ústavný súd považoval priznanie sumy 20 000 Sk za primerané finančné zadosťučinenie podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľky, ktoré jej vznikli v dôsledku právneho zastúpenia pred ústavným súdom advokátkou JUDr. V. D., uplatnených v podaní zo 17. mája 2004. Úhradu priznal za dva úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia a podanie sťažnosti) v súlade s § 1 ods. 3, § 13 ods. 8, § 16 ods. 1 písm. a) a c) a § 25 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky

č. 163/2002 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška“). Ústavný súd pri priznaní trov konania vychádzal z výšky priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za I. polrok 2003, ktorá bola 13 602 Sk. Úhrada bola priznaná v celkovej výške 9 342 Sk za 2 úkony po 4 534 Sk a 2 x 136 Sk režijný paušál (§ 19 vyhlášky).

Úhradu trov konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet právnej zástupkyne (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. septembra 2004